

2023 VUOSI- SUUNNITELMA

Yhdyskuntalautakunta ja
kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA JA KAUPUNKISEUDUN JOUKKOLIIKENNELAUTAKUNTA Vuosisuunnitelman raportointi tammi-elokuulta 2023

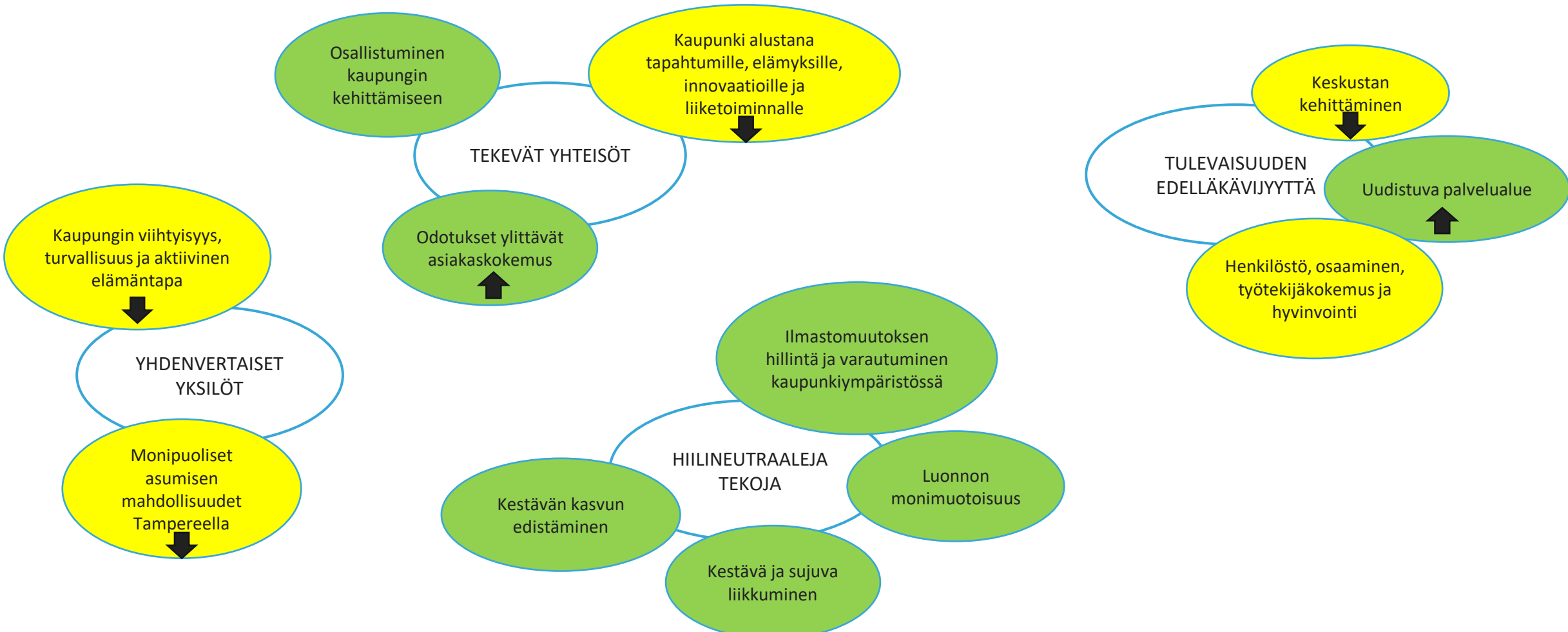
Vuosisuunnitelma

- Lautakunnan vuosisuunnitelma on osa kaupungin strategista johtamisjärjestelmää. Vuosisuunnitelmalla tarkennetaan ja toteutetaan palvelusuunnitelmaa sekä vuosittaista talousarviota. Lisäksi vuosisuunnitelmalla toimeenpannaan pormestariohjelman sisältöjä.
- Vuosisuunnitelma sisältää kuvauksen kyseisenä vuonna toteutettavista toimenpiteistä, taloudesta, riskeistä, hankinnoista sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta.
- Vuosisuunnitelma laaditaan syksyisin osana toiminnan ja talouden prosessia ja hyväksytään lautakunnassa vuoden loppuun mennessä.

PORMESTARIOHJELMA

Yhdyskuntalautakunnan ja kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan palvelusuunnitelma 2022-2025 - Toimenpidekokonaisuuksien eteneminen 1-8/2023

- Toimenpidekokonaisuus toteutui, +
- Toimenpidekokonaisuus toteutui osittain, +/-
- Toimenpidekokonaisuus ei toteutunut, -
- Toimenpidekokonaisuuden toteutumista ei voida arvioida, ?

PAINOPISTE:

Yhdenvertaiset yksilöt

Keskeiset onnistumiset

- Asuntokokoa ohjataan KH:n linjauksen mukaisesti joko sopimuksin tai asemakaavamääräyksin.
- Suurin osa kävelyn ja kaupunkielämän ohjelman toimenpiteistä on käynnistetty aikataulun mukaisesti. Kävelyvirtojen seuranta on kehitetty merkittävästi ja liikkumistottumusten seurantaan on valmisteltu uusia tutkimuksia syksylle 2023. Liikennejärjestelmän suunnitteluun on rekrytoitu viestintä- ja vuorovaikutusasiantuntija, katujen puhtaanapitoluokitus on päivitetty ja tapahtumille on luotu tapahtumapaikkakortisto
- Viime talvi oli pyöräilyagenttitoiminnan ensimmäinen kausi ja se onnistui hyvin. Toiminta on käynnistynyt suunnitellusti ja jopa laajempaan

Keskeiset poikkeamat

- Lähiympäristösuunnitelman konseptin kehittämiseen sopivaa kohdetta ei ole päätetty. Katusuunnittelun liittäminen kiinteämmin suunnitteluun viheralueiden suunnittelun ja liikennejärjestelmäsuunnittelun lisäksi jo kaavavaiheessa tärkeää lähiympäristön laadukkaan kokonaisuuden toteutuksen vuoksi.
- Liikenneturvallisuusohjelman laatiminen alkaa seudun kestävän ja turvallisen liikenteen suunnitelman valmistuttua. Aloitus siirtyy vuoteen 2024. Syinä viivästymiseen kytkentä käynnissä olevaan suunnitelmaan ja resurssiongelmia vuonna 2023.
- Kaikkia vuodelle 2023 ohjelmoituja kävelyn ja kaupunkielämän ohjelman toimenpiteitä ei ole aloitettu, merkittävimpänä fyysisen ympäristön kokeilujen toimintamallin muodostaminen. Viivästymisten syitä ovat haasteet resursoinnissa ja usean palveluryhmän yhteistyön koordinoinnissa.

PAINOPISTE:

Tekevät yhteisöt

Keskeiset onnistumiset

- Fiilis-työkalulla tehty 21 kyselyä ja käyttökoulutuksia pidetty 7 kpl.
- Palvelualueen yhteisten osallistumisen järjestämiseen liittyviä ohjeita valmistellaan koko kaupungin osallisuus- ja yhteisöllisyysuunnitelman valmistelun rinnalla.

Keskeiset poikkeamat

- Ei raportoitavaa

PAINOPISTE: Hiilineutraaleja tekoja

Keskeiset onnistumiset-

- Joukkoliikenteen toimenpiteet seuraavassa MAL-sopimuksessa
- Pirkkala-Linnainmaa raitiotien toteutussuunnitteluvalmius
- Hulevesiohjelman päivitys
- Hiilineutraaleja tekoja ohjelmassa on koettu onnistuneita kohtaamisia asukkaiden kanssa: 30 tapahtumaa + pop-up talo, ohjelma lähtenyt suunnitellusti liikkeelle.
- Rongankadun katutyöt etenevät aikataulussa
- Tavoitteiden toteuttaminen on hyvässä vauhdissa. Esimerkiksi siniviherverkosto on pääosin kartoitettu ja sisällytetty kantakaupungin yleiskaavaluonnokseen, johon on kirjattu tunnistetun verkoston pohjalta hulevesiä ja viherryttämistä koskevia määräyksiä. Vieraslajitalkoiden lisäksi vieraslajeja kartoitettiin crowdsorsa-pelin avulla. Viikossa saatiin 3000 havaintoa kartalle. Ympäristöavustuksia omaehtoiseen luonnonhoitotoihin myönnettiin 8900 €. Luontoindikaattoreiden kehitystyö ja luontoselvitykset lähteneet hyvin käyntiin.

Keskeiset poikkeamat

- Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan linjausten osalta uudelleen harkitaan aikataulua, sillä linjaustyön toteuttamisen tavoitteita ja menetelmää on syytä pohtia uudelleen vaikuttavuuden näkökulmasta

PAINOPISTE: Tulevaisuuden edelläkävijyyttä

Keskeiset onnistumiset

- Yleiskaavan luonnos ollut nähtävillä keväällä 2023, ehdotus tulossa nähtäville alkuvuodesta 2024.
- Viherkerrointyökalu on päivitetty ja käytössä.
- Alkuvaiheen suunnitelma RYTJ-lain toimeenpanemiseksi on valmis. Rakentamislain huomioiva rakennusjärjestyksen päivitys käynnissä. Vaikutustenarviointia kehitettiin ja hyödynnettiin Nurmi-Sorilan osayleiskaavan päivityksen rakennemallivaihtoehtojen valinnassa.

Keskeiset poikkeamat

- Saneerausohjelma perustuu keskustan LJS-työssä määriteltävään katujen uudistamistarpeeseen. Tässä vaiheessa on vielä epävarmaa ehditäänkö saneerausohjelma laatimaan vuoden 2023 loppuun mennessä.
- Puuston latvuspeitteisyyden seurannan kehittäminen käynnissä mutta todennäköisesti vielä vuoden 2023 lopussa kesken.
- Vuoden 2024 rakennusohjelma toteutettiin vielä vanhalla työkalulla.

Vuosisuunnitelman raportointi

Talous

Yhdyskuntalautakunta

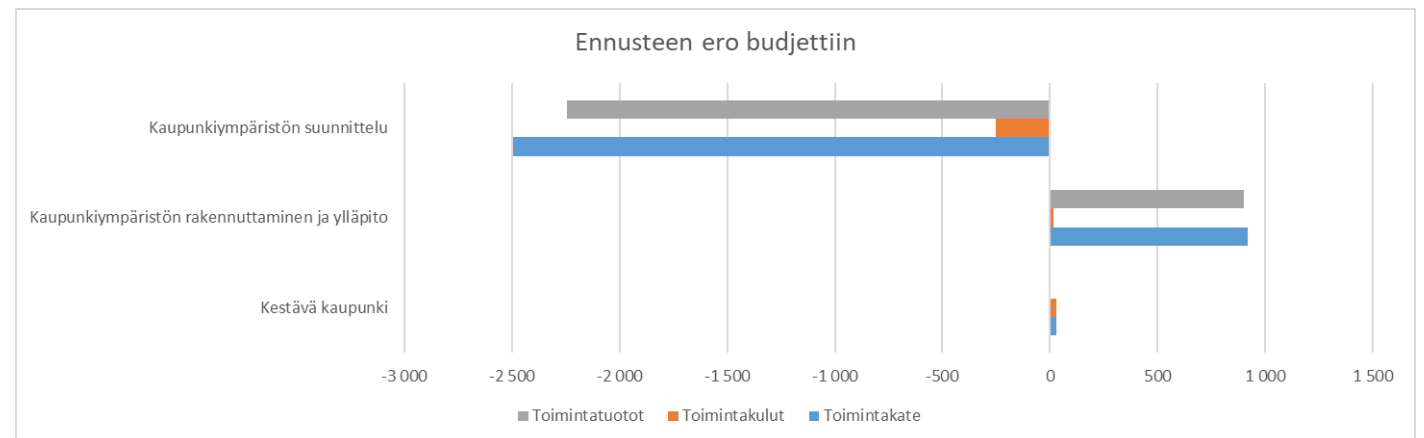
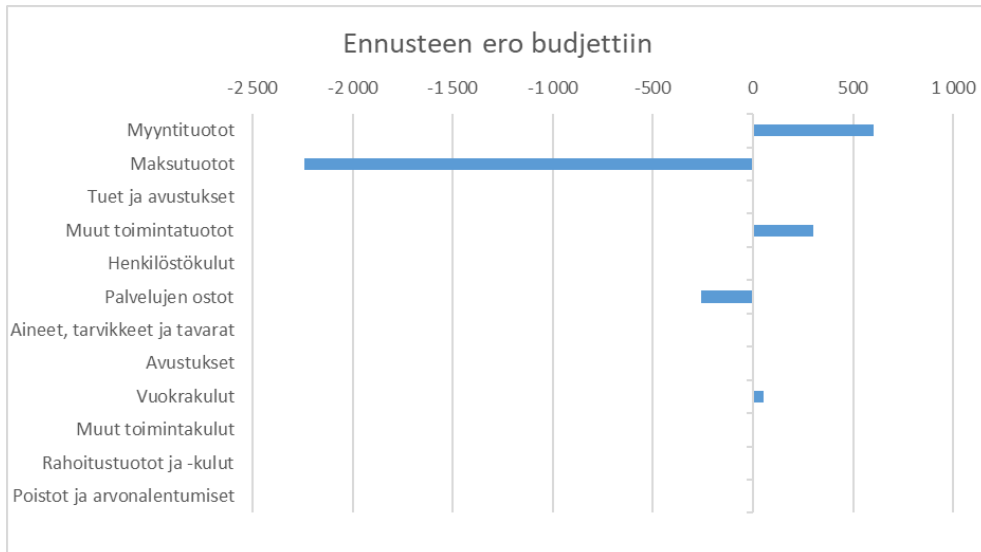
1-8 / 2023

Käyttötalouden toteuma ja tilinpäätösennuste, 1 000 euroa	Tot 1-8 / 2023	TP 2022	VS 2023	TP Enn 2023	TP Enn 23 / VS 23
Toimintatuotot	18 393	31 501	32 076	30 733	-1 343
Toimintakulut	-50 352	-74 000	-79 044	-79 246	-202
Toimintakate	-31 958	-42 499	-46 968	-48 513	-1 545
Vyörytykset (Tukipalvelut ja Paikkatieto / Joukkoliikenteeseen kohdistuva osuus)	204	326	371	372	1
Toimintakate vyörytyksin	-31 754	-42 173	-46 597	-48 141	-1 544

Investointien toteuma ja tilinpäätösennuste, 1 000 euroa	Tot 1-8 / 2023	TP 2022	VS 2023	TP Enn 2023	TPEnn 23 / VS 23
Bruttoinvestoinnit	-29 532	-67 885	-66 140	-62 440	3 700
Rahoitusosuudet	420	5 275	3 450	2 913	-537
Nettoinvestoinnit	-29 111	-62 610	-62 690	-59 527	3 163

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

- Toimintatuottojen ennuste -1,3 M€ VS:aa pienempi (Ylitys: katulupamaksut, pysäköinninvalvonta. Alitus: rakennusvalvonta, asemakaavoitus)
- Kuluennuste 0,2 M€ VS:aa suurempi (pääosin kaupungin kasvu sekä ilmasto- ja luonnon monimuotoisuustavoitteet)
- Nettoinvestointien ennuste 3,1 M€ VS:aa pienempi
Perustoiminta -2,2 M€ VS suurempi (mm. Engqvistinkadun jatke, Possiojan hulevesirumpu sekä Hiedanrannan ratikkaterminaali, Hervannan pohjoisakselin siltatyöt, Morkun aukion viivästymisen kustannukset, Ojalan alueen pohjaolosuhteet). Kehitysohjelmien ennuste +5,3 M€ VS pienempi (Keskusta +4,6 M€, Hiedanranta +0,7 M€)

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

Käyttötalous (1 000 euroa)	Tot 1-8 / 2023	TP 2022	VS 2023	TP Enn 2023	TPEnn 23 / VS 23
Yhdyskuntalautakunta, toimintakate (pl. erikseen sitovat erät)	-31 564	-41 740	-45 367	-46 911	-1 544
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma, toir	-39	-209	-330	-330	0
Hiedanranta -kehitysohjelma, toimintakate	-5	-32	-400	-400	0
Hiilineutraaleja tekoja	-146	-192	-500	-500	0

Investoinnit (1 000 euroa)	Tot 1-8 / 2023	TP 2023	VS 2023	TP Enn 2023	TPEnn 23 / VS 23
Yhdyskuntalautakunta, nettoinvestoinnit (pl. erikseen sitovat erät)	-27 533	-57 738	-52 250	-54 428	-2 178
Hiedanranta -kehitysohjelma, nettoinvestoinnit	-19	-65	-800	-100	700
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma, nettoinvestoinnit	-1 559	-4 807	-9 640	-4 999	4 641
Yhteensä	-29 111	-62 610	-62 690	-59 527	3 163

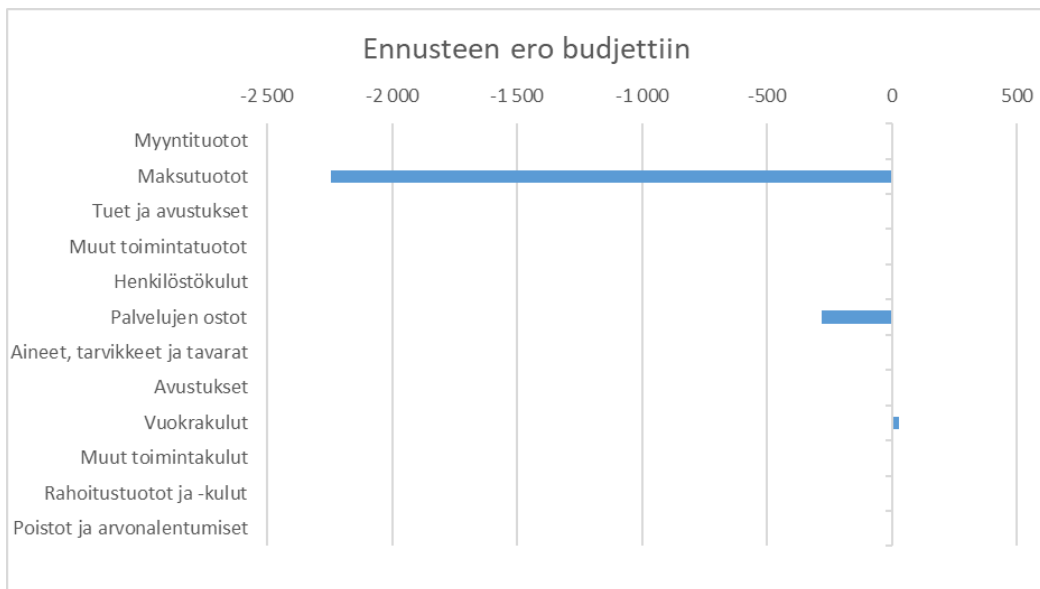
- Erikseen sitovien erien (Keskusta, Hiedanranta, Hiilineutraalit) käyttötalouden ennuste VS:n mukainen.
- Viiden tähden keskusta -ohjelman nettoinvestointien ennuste 4,6 M€ VS:aa pienempi. Ranta-Tampellan suunnitellut katujen ja yleisten alueiden pintatyöt odottavat talonrakennusten valmistumista. Asemakeskuksen Tampereen henkilöratapiha -hankkeesta ei ole aloituspäätöstä rakennustöiden osalta, joten alustavia rakennustöitä ei ole aloitettu kuluvana vuonna. Ratinan niemi, Suvannon rannat ja stadion -hanke ei käynnisty kuluvana vuonna. 2023 ei ole toteutettu nopeita nimeämättömiä vetovoimatoimenpiteitä. Rahoitusosuuksia kirjautunut budjetoitua enemmän (Soukka puiston skeittipuisto ja Tampereen henkilöratapiha -hanke)
- Hiedanranta -kehitysohjelman nettoinvestointien ennuste 0,7 M€ VS:aa pienempi. Sellupuiston hule- ja suotovesien hallintajärjestelmän rakentaminen ei etene suunnitellusti ja Sahasaarenkadun ja Hiedanrannan välinen kevyenliikenteen väylän suunnittelu ja rakentaminen ei toteudu kuluvana vuonna.

- KV hyväksyi (KV 20.2.2023 § 26) 7,04 M€ uudelleen budjetoinnit vuodelta 2022 siirtyneistä investointimenoista. Tästä 1,8 M€ oli perustoiminnan osuutta (Enqvistinkadun siirto, Tammelan Stadion ja Västringinmäki) ja 0,24 M€ on Osallistuva budjetointi -hankkeiden uudelleen budjetoiteja. Viiden tähden keskusta -kehitysohjelmaan kohdistui 5,0 M€ (Ranta-Tampellan viimeistelytyöt, Asemakeskuksen toteutuksen käynnistäminen, Särkänniemi-Mustalahti-Onkiniemi -projektin toteutuksen käynnistäminen)
- KV hyväksyi (KV 12.6.2023 § 94) 3,7 M€ talousarviomuutoksen investointimenoihin (Näsisaaren raitiotiesiltojen paalulaatat 2,0 M€. Raitiotien rinnakkaishankkeiden indeksitarkistukset 0,5 M€. Satakunnankadun kiertoliittymä ja Rongankatu 1,2 M€).
- KV hyväksyi (KV 20.2.2023 § 26) 0,581 M€ talousarviomuutoksen käyttötalouteen. Ympäristöterveysyksikön pieneläinpäivystyspalvelut 0,463 M€ lisäys. Yleiskaavayksikön Nurmi-Sorilan osayleiskaavaa varten 0,25 M€ lisäys. Kaupungin sisäiset vuokramenot 0,132 M€ vähennys.
- KV hyväksyi (KV 12.6.2023 § 94) 0,8 M€ talousarviomuutoksen käyttötalousmenoihin. Palkkaratkaisun kustannusvaikutusten kattaminen 0,3 M€ lisäys. Katujen päällysteiden kunnossapitoon 0,5 M€ lisäys.

Kaupunkiympäristön suunnittelu

Käyttötalouden toteuma ja tilinpäätösennuste, 1 000 euroa	Tot 1-8 / 2023	TP 2022	VS 2023	TP Enn 2023	TP Enn 23 / VS 23
Kaupunkiympäristön suunnittelu					
Toimintatuotot	5 161	11 149	13 900	11 656	-2 243
Toimintakulut	-10 438	-17 430	-18 104	-18 356	-252
Toimintakate	-5 277	-6 281	-4 204	-6 699	-2 495
Vyörytykset (Asiakas- ja tukipalvelut sekä Paikkatieto)	-941	-1 478	-1 744	-1 751	-7
Toimintakate wyörytyksin	-6 218	-7 759	-5 948	-8 450	-2 502

1 000 euroa	Tot. 2023 1 - 8	TP 2022	TA 2023	VS 2023	TP 2023 Enn.	Ero VS / TP Enn
Kaupunkiympäristön suunnittelu						
Investoinnit yhteensä	-758	-1 972	-2 100	-2 380	-2 380	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	22	0	0	0	22	22
Nettoinvestoinnit yhteensä	-736	-1 972	-2 100	-2 380	-2 358	22

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

- Toimintatuottojen ennuste -2,2 M€ VS:aa pienempi. Rakennusvalvonnan tuottojen ennuste -1,4 M€ VS:aa pienempi, sillä rakennuslupien määrä vähentynyt voimakkaasti rakentamisen suhdanteen hiljentyessä. Asemakaavoituksen tuottojen ennuste -0,9 M€ VS:aa pienempi, sillä muun muassa rekrytointien toteutumisen viiveen takia laskutettavia kaavatöitä toteutuu budjetoitua vähemmän.
- Toimintakulujen ennuste 0,3 M€ VS:aa suurempi. Kaupungin kasvu sekä ilmasto- ja luonnon monimuotoisuustavoitteet kasvattavat vihersuunnittelun konsulttipalvelujen ostoja. Toimintakatteen ennuste 0,4 M€ VS:aa huonompi.
- Nettoinvestointien ennustetaan toteutuvan vuosisuunnitelman mukaisesti.

Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito

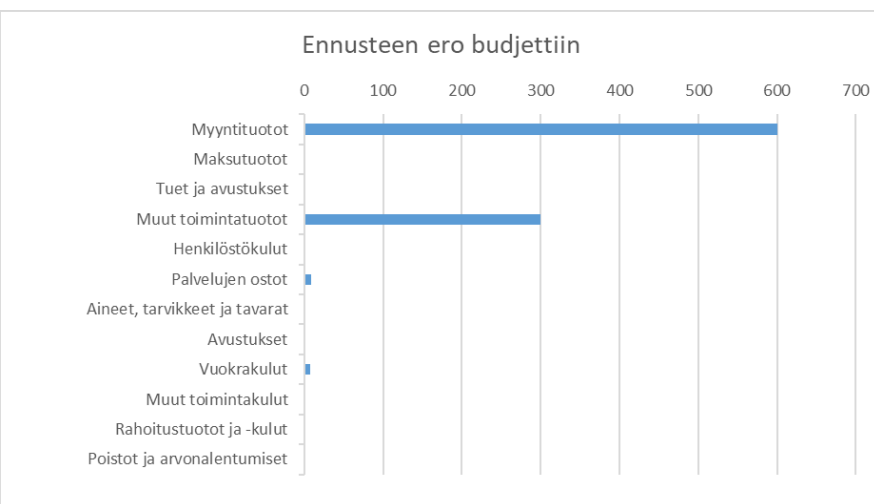
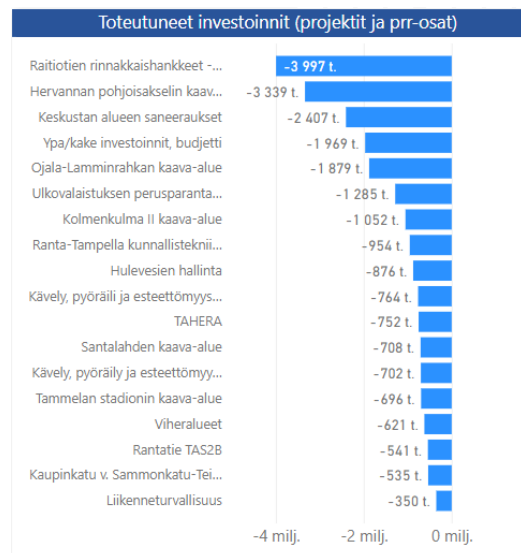
Käyttötalouden toteuma ja tilinpäätösennuste, 1 000 euroa	Tot 1-8 / 2023	TP 2022	VS 2023	TP Enn 2023	TP Enn 23 / VS 23
Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito					
Toimintatuotot	9 944	15 716	13 473	14 373	900
Toimintakulut	-31 501	-44 602	-46 840	-46 823	17
Toimintakate	-21 557	-28 886	-33 367	-32 450	917
Vyörytykset (Asiakas- ja tukipalvelut sekä Paikkatieto)	-428	-691	-741	-744	-3
Toimintakate vyörytyksin	-21 985	-29 577	-34 108	-33 193	914

1 000 euroa	Tot. 2023 1 - 8	TP 2022	TA 2023	VS 2023	TP 2023 Enn.	Ero VS / TP Enn
Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito						
Investoinnit yhteensä	-28 774	-65 914	-53 300	-63 760	-60 060	3 700
Rahoitusosuudet investointimenoihin	399	5 275	3 450	3 450	2 891	-559
Nettoinvestoinnit yhteensä	-28 375	-60 639	-49 850	-60 310	-57 169	3 141

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

- Toimintatuottojen ennuste 0,9 M€ VS:aa parempi. Katutilavalvonnan isojen päättyneiden rakennuskohteiden katulupien alkuvuoden laskutus 0,6 M€. Pysäköinninvalvonnassa mm. toiminnan kehittäminen ja kaksi uutta tarkastajavirkaa 0,3 M€.
- Toimintakulujen ennuste on olennaisesti VS:n mukainen.
- Nettoinvestointien ennuste 3,1 M€ VS:aa pienempi Perustoiminta - 2,2 M€ VS suurempi (mm. Enqvistinkadun jatke, Possiojan hulevesirumpu sekä Hiedanrannan ratikkaterminaali. Hervannan pohjoisakselin siltatöiden kustannukset ajoittuvat vuodelle 2023. Morkun aukion viivästymisen kustannukset ympäröivän rakentamisen takia. Ojalan alueen hankalat pohjaolosuhteet vesihuollon rakentamisen kannalta).
- Kehitysohjelmien nettoinvestointien ennuste +5,3 M€ VS pienempi (Keskusta +4,6 M€, Hiedanranta +0,7 M€). Tarkemmat selitykset Erikseen sitovat erät –sivulla.

Suurimmat kohteet 1-8/2023

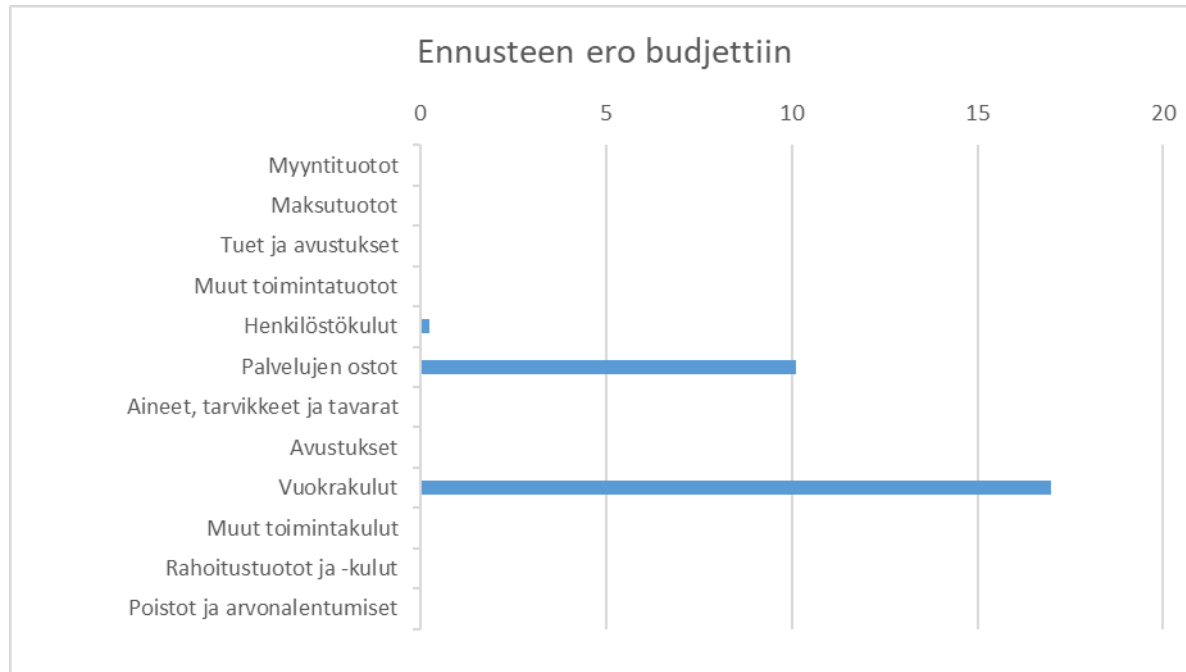

Kestävä kaupunki

Käyttötalouden toteuma ja tilinpäätösennuste, 1 000 euroa	Tot 1-8 / 2023	TP 2022	VS 2023	TP Enn 2023	TP Enn 23 / VS 23
Kestävä kaupunki					
Toimintatuotot	2 999	4 114	4 231	4 231	0
Toimintakulut	-5 959	-7 981	-9 746	-9 719	28
Toimintakate	-2 960	-3 867	-5 515	-5 488	28
Vyörytykset (Asiakas- ja tukipalvelut sekä Paikkatieto)	-596	-972	-1 009	-1 014	-4
Toimintakate vyörytyksin	-3 556	-4 839	-6 525	-6 501	23

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan VS:n mukaisesti.
- Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan olennaisesti VS:n mukaisesti

Riskienhallinta

1-8/2023

Riski	Riskitaso ↓	Nykyinen hallinta
Työhyvinvoinnin heikkeneminen	25	
Rakentamisen kustannusten voimakas nousu	20	Kehitettävää
Asiakasväkivalta sekä sisäiset aggressiot ja konfliktit vaikuttavat henkilöstön henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin negatiivisesti	20	Kehitettävää
Tietojärjestelmien toimintavarmuuden heikentyminen	20	Riittävä
Työturvallisuushkat	20	Kehitettävää
Resurssien rajallisuus kasvun mahdollistamisessa, rahoitus ja osaaminen	16	Kehitettävää
Rakennushankkeiden yhteensovittamisessa kaupunki- ja konsernitason epäonnistutaan.	16	Kehitettävää

2023, Kaupunkiympäristön rakennuttamisen ja ylläpidon palveluryhmän merkittävimmät riskit ja niiden hallinta

Riskien hallintakeinot:

- nopea puuttuminen työhyvinvointia heikentäviin tekijöihin ja kohtuullisen työkuorman varmistaminen sekä toisaalta riittävä haastavuus
- Arvioidaan säännöllisesti kriittisten panoskustannusten muutokset markkinoilla ja otetaan ne huomioon hankinnoissa
- Asiakslähtöisyyden ja palvelutason määrittäminen

Ilmastonmuutokseen varautumista ja sen vaikutuksia ei osata tai pystytään huomioimaan riittävästi, talouden reunaehdot tuovat vaikeutta sitoutua riittäviin toimenpiteisiin.	16	Riittävä
Henkilöstön jaksaminen ja osaavan henkilöstön rekrytoinnin haasteet	15	Riittävä
Hankkeiden priorisoinnissa epäonnistutaan. Ei pystytään vastaamaan laadullisesti kaupungin kasvuun.	15	Kehitettävää
Hiilineutraali Tampere tiekartan liikennettä koskevien tavoitteiden saavuttaminen	15	Riittämätön
Suhdannelilanteen vaikutus toimintaan	15	Kehitettävää
MRL:n uudistukseen vaikutukset	12	Riittävä
Edetään vanhalla toimintatavalla, ei oteta mahdollisuuksia käyttöön kokonaisvaltaisesti, osaamisen puute, kiire estää	12	Kehitettävää

2023

Kaupunkiympäristön suunnittelu -palveluryhmän merkittävimmät riskit ja niiden hallinta

Riskien hallintakeinot:

- Ilmastonmuutokseen on varauduttu kaava- sekä viheralue- ja hulevesisuunnittelussa ja toteutuksessa luontopohjaisin hulevesiratkaisuin, kehittämällä ja lisäämällä kaupunkivihreää sekä testaamalla uusia ilmastonmuutokseen sopeutuvia puulajeja.
- Rekrytointiin on kiinnitetty erityistä huomiota ja palkkauksen epäkohtien korjaamiseksi tehtiin suunnitelma järjestelyvaraeriä varten
- Vuosisuunnitelmassa esitettäviä hankkeita on rajattu ja keskitytty strategian kannalta merkittävimpiin hankkeisiin.
- Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoa ja kehittämistä on jatkettu suunnitelman mukaan

Riski	Riskitaso ↓	Nykyinen hallinta
Ilmastonmuutoksen hillinnän, siihen varautumisen ja sopeutumisen riittämättömyys	25	Kehitettävää
Henkilöstön hyvinvoinnin kehittämisen ja ylläpidon epäonnistuminen	20	Kehitettävää
Lainsäädännön muutoksista aiheutuvat riskit	16	Riittävä
Menojen kasvu	15	Riittävä
Keskenään ristiriitaiset kaupunkikehityksen tavoitteet	15	
Johtamisen ja esimiestyön riskit	12	Kehitettävää
Toimintakulttuurin ja päätöksenteon muutokset	12	Riittämätön

2023 Kestävä kaupunki -palveluryhmän merkittävimmät riskit ja niiden hallinta

Riskien hallintakeinot:

- Luontokadon estäminen. Hiilineutraalisuus-tiekartan ja lumo-ohjelman toteutus kaupunginlaajuisesti.
- Joukko erilaisia toimenpiteitä johtamisen kehittämisestä työprosessien toimivuuden varmistamiseen. Eri kyselyjen pohjalta päätettyjen toimenpiteiden läpivienti. Monipuolinen koulutus.
- Kouluttautuminen ja ammatilliset verkostot keskeisimpiä keinoja.
- Menojen kasvua taklataan työprosessien uudelleen pohdinnalla ja digitalisaatiolla sekä uusilla työtavoilla taloustavoitteet huomioiden.
- Keskenään ristiriitaisia kaupunkikehittämisen tavoitteita on paljon. Tästä teetetään ensin selvitys ja sen pohjalta päätetään jatkotoimista. Koskee erityisesti kaupunkiympäristön sekä elinvoiman palvelualueita.